

ธนาคารออม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ก่อสร้างสัมพันธ์
สรรค์สร้างสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 13 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2560

- ❑ 15 ปี ธนาคารออม จากปณิธานแม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- ❑ คนเลี้ยงผึ้ง ผึ้งเลี้ยงคน บนความพอเพียง
- ❑ ศิลปะมวยไทย...สืบสานและแข็งแกร่ง
- ❑ ศิลปะในขวดแก้วที่ทรงคุณค่าภูมิปัญญาไทย
- ❑ รวมพลังชุมชนบ้านสามขา ก้าวข้ามวิกฤต สู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยทะเบียนกลางธนาคารสมอง ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง **“15 ปีธนาคารสมอง...พลังอาสา ร่วมพัฒนาประเทศ”** เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงริเริ่มแนวคิดธนาคารสมองร่วมพัฒนาประเทศ และเผยแพร่ผลงานธนาคารสมองที่เป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้แก่ผู้อาสา และภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุมกว่า 700 คน เมื่อวันที่ 13 กันยายน ที่ผ่านมา ณ โรงแรม เซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ โดยมี นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานและปาฐกถาพิเศษ ซึ่งภายในงานมีการจัดนิทรรศการมีชีวิต ที่เป็นผลงานการขับเคลื่อนงาน ของผู้อาสาฯ ทั่วทุกภาคของประเทศ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ และต่อยอดการทำงานของมูลนิธิฯ ได้

จุลสารธนาคารสมองฉบับนี้ จึงขอนำเสนอเนื้อหาสาระน่ารู้ จากการประชุมในประเด็น **“อนาคตประเทศไทยกับสังคมสูงวัย” “บทบาทผู้สูงอายุกับการพัฒนาในหลากหลายมิติ” “บทบาทผู้อาสาธนาคารสมอง กับไทยแลนด์ 4.0”** และ **“สานพลังอาสาภัยพิบัติทางธรรมชาติสู่ธนาคารสมอง”** เพื่อให้ท่านได้เตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ทั้งเรื่องการเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลง ในสถานการณ์โลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย บทบาทผู้อาสาฯ ในการขับเคลื่อนไทยแลนด์ 4.0 และอื่นๆ

นอกจากนี้ ภายในเล่มยังมีเรื่องเล่าจากผู้อาสาฯ ที่เป็นผลงาน ส่วนหนึ่งของนิทรรศการได้แก่ **“คนเลี้ยงผึ้ง ผึ้งเลี้ยงคน บนความพอเพียง” “ศิลปะมวยไทย...สืบสานและแข็งแกร่ง” “ศิลปะในขวดแก้วที่ทรงคุณค่าภูมิปัญญาไทย”** และ **“รวมพลังชุมชนบ้านสามขา ก้าวข้ามวิกฤติสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน”** อีกทั้งยังได้สรุปวิธี **“การใช้งาน QR Code ด้วยแอปพลิเคชัน Line Facebook และแอป QR-Code Reader”** อย่างง่ายๆ ให้ทุกท่านได้นำไปใช้กับโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน และอย่าลืมติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของผู้อาสาฯ ในคอลัมน์ **“เลียบเคียงเคียงรู้ผู้อาสาฯ”**

คณะผู้จัดทำ ขอเชิญชวนผู้อาสาฯ และผู้ที่สนใจทุกท่านสามารถติดตามอ่านจุลสารธนาคารสมอง และหนังสือต่างๆ ของธนาคารสมอง ฉบับออนไลน์ได้แล้ววันนี้ ที่เว็บไซต์ธนาคารสมอง <http://brainbank.nesdb.go.th> หากท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจุลสารธนาคารสมอง บทความที่น่าสนใจ ข่าวความเคลื่อนไหวของผู้อาสาฯ หรือเรื่องอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานธนาคารสมอง สามารถส่งมาที่คณะผู้จัดทำ เพื่อรวบรวมและนำเสนอสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ ต่อท่านมากที่สุด แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

(ต่อจากหน้า 8)

การทำงานของมูลนิธิอาสาธนาคารสมอง

มูลนิธิอาสาฯ มีการทำงานแบบปัจเจกและรวมกลุ่มกันทำงาน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการมูลนิธิอาสาฯ ของจังหวัด เพื่อประชุมหารือ วางแผน จัดทำแผนงาน/โครงการ และติดตามความก้าวหน้าการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการประสานงานและบูรณาการการทำงานกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่และจังหวัด ตามความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และการเป็นสมาชิกในคณะทำงานด้านต่างๆ มาเป็นจุดเชื่อมโยงและช่วยเหลือสนับสนุนภารกิจในด้านต่างๆ รวมทั้งการเข้าร่วมประชุมกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการประชุมกรรมการจังหวัด ซึ่งมูลนิธิอาสาฯ ดำเนินงานทั้งเชิงรับและเชิงรุก โดย**เชิงรับ**ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา วิทยากร และให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงาน องค์กร และชุมชน ในหลากหลายด้าน และ**เชิงรุก** ด้วยการมุ่งมั่นทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่เร่งด่วนของจังหวัด และการร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11-12 ตามความต้องการของชุมชนที่สอดคล้องกับแผนชุมชน ทั้งนี้ มูลนิธิอาสาฯ จะยึดหลักการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างและเชื่อมโยงการทำงานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และประชาชน

การดำเนินงานของมูลนิธิอาสาฯ ในฐานะนักคิด นักประสาน นักปฏิบัติ และผู้สร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนา ส่งผลให้เกิดพลังขับเคลื่อนเครือข่ายที่เข้มแข็ง ชุมชนเกิดการพัฒนา และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการคิด วิเคราะห์ วิธีปฏิบัติ และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น มูลนิธิอาสาฯ จึงเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงบทบาทผู้สูงอายุยุคใหม่ในการอุทิศตนเพื่อสังคม มีความทันสมัยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และเป็นพลังส่วนหนึ่งในการนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ดาวน์โหลดเอกสารประกอบการประชุม

“15 ปี ธนาคารสมอง จากปณิธานแม่...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “15 ปี ธนาคารสมอง...พลังอาสาร่วมพัฒนาประเทศ”
โดย นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
เป็นประธานเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษเรื่อง “อนาคต
ประเทศไทยกับสังคมสูงวัย” การอภิปรายเรื่อง “บทบาทผู้สูงอายุ
กับการพัฒนาในหลากหลายมิติ” โดย นายปรเมธี วิมลศิริ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ม.ล.ปทุมทริก สมิติ ปลัดกระทรวงแรงงาน นางธนาภรณ์

พรมสุวรรณ หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ และนายธนา ยันตรโกวิท รองอธิบดี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การนำเสนอ
“บทบาทมูลนิธิธนาคารสมองกับไทยแลนด์ 4.0” โดย นายธรรมรักษ์
การพิศิษฐ์ กรรมการมูลนิธิพัฒนาไท และการอภิปรายเรื่อง
“สานพลังอาสาสมัครทางวิชาการขับเคลื่อนงานธนาคารสมอง”
โดย ผู้แทนมูลนิธิธนาคารสมอง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560
ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ
สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ปาฐกถาพิเศษ "ประเทศไทยกับสังคมสูงวัย" ประเด็นท้าทายการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 โลกจะมีการเปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีลักษณะ
เป็นโลกแห่งความสุดโต่ง
(Age of Extremity) ทางธรรมชาติ
การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
เช่น ภัยธรรมชาติ ความขัดแย้ง
ทางการเมือง ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ
และความเหลื่อมล้ำ **โลกแห่ง**

ความย้อนแย้ง (Age of Paradox) คือ เกิดความขัดแย้ง
สวนทางกับแนวทางเดิม และ**โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงเฉียบพลัน**
(Age of Disruption) คือ การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อ
พฤติกรรมของคนอย่างชัดเจน เช่น เทคโนโลยีทำให้ความสัมพันธ์

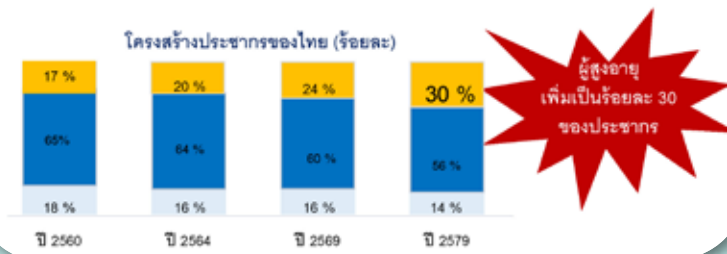
ในครอบครัวลดลง เป็นต้น ซึ่งกระแสการเปลี่ยนแปลง
ของโลก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
3 ด้าน ที่ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลงของโลก ได้แก่ **วัฒนธรรมการเรียนรู้**
ที่ต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต เรียนรู้สิ่งใหม่
ตลอดเวลา (Learn) เรียนรู้เพิ่มเติมด้วยมุมมองใหม่และ
กระบวนทัศน์ที่ต่างไปจากเดิม (Relearn) และเลิกเรียนรู้
ในสิ่งที่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในปัจจุบัน (Unlearn)
วัฒนธรรมการดำรงอยู่ของมนุษย์ โดยการฟื้นฟูสังคม
ไทยให้เป็นสังคมที่มีการดูแล เอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน
ซึ่งกันและกัน (Care and Share) และ**วัฒนธรรมของ**
การทำงาน ด้วยการปรับรูปแบบเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในสถานศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) มากกว่าการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางปัญญา และความมีเหตุมีผล (Cognitive Learning) เนื่องจากนักเรียน/นักศึกษาสามารถค้นหาคำตอบและความรู้จากสื่อต่างๆ ได้นอกจากนี้ ผู้สูงวัยอาจต้องกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อเรียนรู้ใหม่หรือเรียนรู้เพิ่มเติม

ประเทศไทยก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว

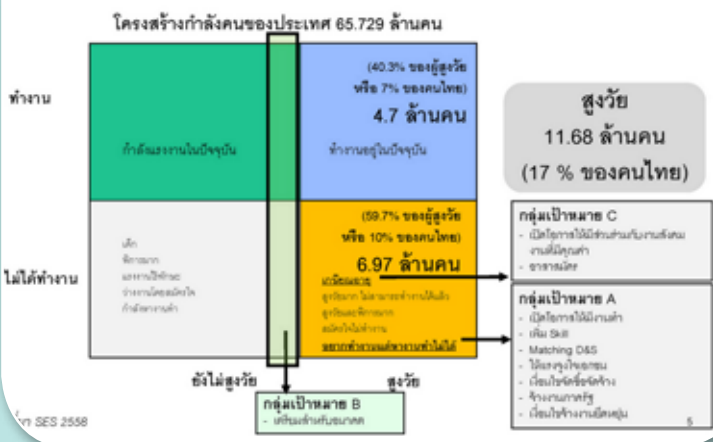
ในอนาคต ไม่เกิน 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2579)

ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society)

ขณะนี้ ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Super Aging) และภาครัฐกำลังขับเคลื่อนประเทศภายใต้แนวคิด Thailand 4.0 เพื่อให้หลุดพ้นกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และลดความเหลื่อมล้ำและความไม่สมดุลที่เกิดจากการพัฒนาขณะที่คุณภาพของประชากรยังอ่อนด้อยและมีแนวโน้มแยลงเยาวชนออกนอกระบบการศึกษามากขึ้น ประชากรวัยแรงงานละทิ้งถิ่นฐาน เกิดครอบครัวหัวงกลาง และผู้สูงวัยที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้มีจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศ “แก่ก่อนรวย” ผู้สูงวัยมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณ ซึ่งเป็นปัญหาเชิงซ้อนของสังคมสูงวัย ที่เป็นประเด็นท้าทายและต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้ประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงวัย

การพัฒนาผู้สูงวัยเมื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยของไทย

การเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงานลดลง ผู้สูงวัยเพิ่มมากขึ้น เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งการพัฒนาประเทศตามแนวคิด Thailand 4.0 จำเป็นต้องเพิ่มผลิตภาพแรงงาน (Productivity) เพื่อชดเชยกำลังแรงงานที่หายไป ด้วยการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม (STI) และทักษะฝีมือแรงงาน (Talents) โดยเน้นกลุ่มผู้สูงวัยที่ยังมีศักยภาพ (Active Aging) และมีความตั้งใจที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคมให้กลับมาเป็นกำลังแรงงาน นับเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับผู้สูงวัย เพื่อให้ผู้สูงวัยมีงานทำ มีรายได้ ลดการพึ่งพาผู้อื่น สามารถดูแลตนเองได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ และมีมาตรการผลักดันให้ผู้สูงวัยที่เฉื่อยชา ยากจน (Suffer Aging) ปรับตัวเป็นผู้สูงวัยที่พออยู่พอกิน (Survive Aging) พัฒนาเป็นผู้สูงวัยที่อยู่สบาย ไม่เดือดร้อน (Sufficient Aging) และก้าวไปสู่การเป็นผู้สูงวัยที่มีความมั่นคงและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (Sustain Aging) และเป็นพลังของสังคม (Social Power) ทั้งนี้ ควรสร้างแนวคิดว่าผู้สูงวัยเป็นสินทรัพย์ที่มีค่า มีสติปัญญา ประสบการณ์ ทักษะ และจิตใจ (Head Hand Health Heart) ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม สร้างโอกาสให้ผู้สูงวัยเป็นหนึ่งในทางเลือกของสังคม (Social Choice) ด้วยการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมสูงวัย

โอกาสจากสังคมสูงวัย

ตลาดผู้สูงวัย (Silver Market) เติบโตมากทั้งในไทยและทั่วโลก

- มี Demand สูงในสินค้าบริการต่างๆ อาทิ
- บริการเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี
 - สินค้าและบริการสำหรับผู้สูงวัย
 - ระบบอัตโนมัติ
 - สุขภาพและความปลอดภัย
 - ที่อยู่อาศัย
 - อื่นๆ เช่น การศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต การเงิน ประกัน Active Participation

แม้การเพิ่มจำนวนของผู้สูงวัยจะส่งผลกระทบในหลากหลายมิติ แต่ยิ่งก่อให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ และการเติบโตในตลาดผู้สูงวัย (Silver Market) ได้แก่ การผลิตสินค้าและบริการเพื่อรองรับความต้องการและการใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงวัย (Aging Industry and Aging Services) เช่น โรงพยาบาล ประกันสุขภาพ สินค้าเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

บทบาทวุฒิสภาในการส่งเสริมการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0

วุฒิสภาในการส่งเสริมเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่สั่งสมมาจนเกิดปัญญา มีจิตอาสา ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้วยการ 1) ติดตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสังคมโลกและประเทศไทย โดยพิจารณาประเด็นปัญหาต่างๆ พร้อมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยสติปัญญาอย่างรอบคอบ

Active Aging Society : สังคมผู้สูงอายุที่มีพลัง

“สังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

2) ขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ พร้อมให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่างๆ ให้เกิดเป็นพลังแห่งองค์ความรู้ (Power of Knowledge) และพลังแห่งการแบ่งปันองค์ความรู้ (Power of Sharing Knowledge) และ 3) พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาตนเอง สนับสนุน และช่วยให้ผู้สูงอายุในสังคมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ พัฒนาทักษะที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับยุคสมัย สร้างคุณค่าให้กับตนเอง เป็นผู้สูงอายุที่กระตือรือร้นและทำประโยชน์เพื่อสังคม (Active Aging) ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประชากรที่มีคุณภาพ ครอบครัวที่มีคุณภาพ สังคมมีคุณภาพ และประเทศไทยที่มีคุณภาพ

แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

สศช. ควรร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท จัดทำฐานข้อมูล (Database) ในการ Match Demand for Labor Aging กับ Supply ตลอดจนพิจารณาแนวทางการวางแผนกำลังแรงงานผู้สูงอายุ เช่น การ Reskill Upskill ทักษะของผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมแนวทางสานพลังประชารัฐ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาศักยภาพแรงงานผู้สูงอายุให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการจัดสรรงานให้ผู้สูงอายุตรงตามความต้องการ

สรุปประเด็นการอภิปราย “15ปี ธนาคารสมอง...พลังอาสา ร่วมพัฒนาประเทศ” การดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นลำดับที่ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์ และมีสัดส่วนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภูมิภาคและของโลก โดยพบว่า ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัย เมื่อปี พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด คาดว่าในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Aged society) และเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด

(Super-Aged Society) ในปี พ.ศ. 2579 ทั้งนี้ ประเทศไทยมีกฎหมายที่ดูแลและพัฒนาผู้สูงอายุหลายฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 พ.ร.บ. จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข และ พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งปัจจุบัน ผู้สูงอายุมีสภาพความเป็นอยู่และปัญหาที่แตกต่างกัน

แบ่งเป็น กลุ่มผู้สูงอายุที่ติดสังคม ร้อยละ 79.5 กลุ่มผู้สูงอายุที่ติดบ้าน ร้อยละ 19.0 และกลุ่มผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยติดเตียง ร้อยละ 1.5 อีกทั้งเมื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยโดยสมบูรณ์ ก่อให้เกิด **หนึ่ง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร** กล่าวคือ ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้อัตราส่วนประชากรวัยแรงงานที่จะดูแลผู้สูงอายุลดลง เกิดภาวะการพึ่งพิงของผู้สูงอายุมากขึ้น **สอง การขาดแคลนแรงงาน** ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ และมีการพึ่งพิงแรงงานต่างชาติ ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาด้านการเกษตร สาธารณสุข และอุตสาหกรรม และ**สาม ทักษะของผู้สูงวัย** ผู้สูงวัยมักคิดว่าตนเองเป็นภาระของผู้อื่นและสังคม จึงทำตัวแปลกแยก จนนำไปสู่ความรู้สึกหดหู่

ความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบอันเกิดจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทั้งปัญหาสุขภาพ ปัญหาสวัสดิการ ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ล้วนเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเร่งด่วน ซึ่งภาครัฐได้ดำเนินการ **จัดทำแผนพัฒนาประเทศ** วิเคราะห์และวางแผนเกี่ยวกับสังคมสูงวัย (Aging society) ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 - 12 พร้อมทั้งกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะ แนวทางในการปฏิบัติและบูรณาการและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของกระทรวงต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับสังคมสูงวัย โดยเริ่มตั้งแต่การดูแลผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน อายุ 15 - 60 ปี คือ **ส่วนที่เตรียมคนเป็นผู้สูงวัย** ด้วยการแก้ไขกฎหมายให้ขยายระยะเวลาอายุเกษียณเป็น

60 62 65 และ 67 ปี ตามลำดับ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีงานทำ มีรายได้ และมีสุขภาพดีให้นานที่สุด พร้อมทั้งกำหนดให้แรงงานในระบบต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม เพื่อรับสิทธิประโยชน์จากเงินบำนาญชราภาพ สำหรับ **ส่วนที่เป็นผู้สูงวัยแล้ว** มีการมอบเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อเป็นเงินช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายการดำรงชีวิตในแต่ละเดือน การจัดตั้งศูนย์ทะเบียน จัดหางานให้ผู้สูงอายุในสำนักงานจัดหางานทั่วประเทศ การดูแลการแก้ไขกฎหมายค่าจ้างรายชั่วโมงของผู้สูงอายุ ให้มีรายได้ไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ และจัดทำโครงการ Pre-Employment Program ในการส่งเสริมให้เกิดการจ้างงานผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ในสถานประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมทักษะต่างๆ อาทิ การฝึกอาชีพ เพิ่มทักษะการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ การดูแลผู้สูงอายุ ด้านสิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะ และสุขภาพ ได้มีการดำเนินการจัดตั้ง**ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ (สถานสงเคราะห์คนชรา)** และปรับเปลี่ยนเป็น**ศูนย์เรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุระดับชุมชน** เพื่อเป็นตัวอย่างให้ อบต.และหน่วยงานที่สนใจได้เรียนรู้และปรับใช้ให้เป็นมาตรฐานด้านการดูแลผู้สูงอายุ โดยออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับทุกคน (Universal Design) เพื่อให้ผู้สูงอายุและผู้พิการ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เช่น ซิเนียร์ คอมเพล็กซ์ และศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) การจัดตั้ง**โรงเรียนผู้สูงอายุ** เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของผู้สูงอายุ ในลักษณะที่คล้ายกับสถานศึกษา **ศูนย์บริการทางสังคม** มีบริการขั้นพื้นฐานด้านสังคม การแพทย์ สาธารณสุข และคุณภาพชีวิต และ**ชมรมผู้สูงอายุ** เป็นการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ

เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น การสนับสนุนด้านเงินงบประมาณในระดับพื้นที่ เป็นกองทุน ใน 3 ลักษณะคือ **หนึ่ง กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่** เป็นกองทุนตำบลที่ได้รับงบประมาณ 45 บาท/หัว กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง และกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง **สอง กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพระดับจังหวัด** โดยกลุ่มเป้าหมายหลักเป็นกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ที่อยู่ในระยะที่จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ และ**สาม กองทุนสนับสนุนการจัดบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง** เป็นกลุ่มที่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้จนถึงไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ และอยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต

การบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ

ปัจจุบัน ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง 4 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวิสัยทัศน์ คือ **“ผู้สูงวัยเป็นหลักชัยของสังคม”** และมีเป้าหมายให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ **หนึ่ง การมีส่วนร่วมในสังคม** โดยส่งเสริมและพัฒนาชมรมผู้สูงอายุคุณภาพ ผ่านกลไกองค์กรชุมชน และส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการบูรณาการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้เป็นศูนย์เรียนรู้คุณภาพต้นแบบ **สอง ความมั่นคง**

ปลอดภัย โดยสนับสนุนการประกันรายได้ ส่งเสริมพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองทางสังคม และ**สาม สุขภาพแข็งแรง** โดยการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุ และพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว นอกจากนี้ ยังได้วางแผนและจัดทำนโยบายและมาตรการต่างๆ เช่น การเพิ่มบทบาทผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในสังคม การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศร่วมกันของผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมสูงวัยในอนาคต เป็นต้น

การเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยของไทย

การเข้าสู่สังคมสูงวัย สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ **หนึ่ง การทำงานต้องเริ่มที่ฐานข้อมูลที่ดี** เพื่อให้ทราบถึงพื้นที่ของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย การขยายผลไปยังพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และแสวงหาความร่วมมือกับภาคีในการทำงานไปข้างหน้า ร่วมกัน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง **สอง ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ** ต้องมองจากพื้นที่และนำมาสู่การจัดการที่เป็นระบบมากขึ้น และกำหนดมาตรฐานในการทำงานทุกด้าน **สาม ผู้สูงอายุจะมีบทบาทในการบ่มเพาะดูแลประชากรวัยเด็กให้มีคุณภาพ** โดยประสานความร่วมมือระหว่างศูนย์เด็กเล็กและการศึกษา ประถมวัย กับผู้สูงอายุที่มีความสามารถในการพัฒนาเยาวชน ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ **สี่ การออมหลังเกษียณ** ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับ

การออมให้กับสังคมมากขึ้น และ**ห้า สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว** ต้องร่วมมือกันในการสร้างการรับรู้ในการปรับตัวของชุมชนและสังคม และผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือกันเอง และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผู้สูงวัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การพัฒนาทุนทางสังคม ทุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างทุนทางเศรษฐกิจ และยกระดับการพัฒนาไปสู่การอยู่ดีมีสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกกลุ่มอายุ และผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ รวมทั้งการพัฒนาผู้สูงอายุ โดยเฉพาะประชากรช่วงอายุ 40 - 50 ปี (Young Old) ให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีรายจ่ายที่สมดุลกับการออม สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกับประชากรกลุ่มอื่นในสังคม

2. เชื่อมโยงการทำงานแบบบูรณาการ และส่งเสริมการบริหารแบบ Bottom Up โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย กระบวนการพัฒนา และเรียนรู้ไปกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคม สร้างระบบ

การทำงานแบบพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพิงภาครัฐ นอกจากนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับระบบข้อมูล และข่าวสารอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถรับมือกับปัญหาต่างๆ ได้ทันทั่วทั้งที่

3. การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการดำเนินชีวิตของในหลวง รัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วน โดยยึดแนวทางการดำเนินงาน **“เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”** เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ด้วยความพร้อม ความพอประมาณ อย่างมีองค์ความรู้ และคุณธรรม และการระมัดระวังจากข้างใน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง บนศักยภาพและทุนของชุมชน

4. การเปลี่ยน Mindset ของประชาชนให้สอดคล้องกับแนวคิดในศตวรรษที่ 21 ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา และสามารถปรับตัวรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเริ่มจากการพัฒนาตัวเองเป็นอันดับแรก และการบริหารงานแนวใหม่ ต้องเปลี่ยนแนวคิดจากการแข่งขันมาเป็นความร่วมมือ และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

(อ่านต่อหน้า 2)

คนเลี้ยงผึ้ง ผึ้งเลี้ยงคน บนความพอเพียง

วุฒิอาสา
ธนาкарสมอง
จังหวัดพัทลุง
ได้รวมกลุ่มดำเนิน
โครงการ/กิจกรรม
ด้านการส่งเสริม
อาชีพ รายได้ และ
พัฒนาคุณภาพชีวิต

ร่วมกับเครือข่ายการพัฒนาในจังหวัดมาอย่างต่อเนื่อง
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 โดยในปี พ.ศ. 2556 ได้ดำเนินการ
โครงการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้พึ่งพาตนเอง
ได้อย่างยั่งยืน และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในวิถีการดำรงชีวิตประจำวัน โดยร่วม
แลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ปัญหากับชุมชนบ้านหุยาน
หมู่ 8 ต.นาท่อม อ.เมืองพัทลุง ซึ่งชุมชนจะเลี้ยงผึ้งโพรง
เป็นอาชีพเสริมในการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน
และอนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และความสมดุลของระบบนิเวศ

บางแก้ว องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน
เป็นต้นให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ
และส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง
เกี่ยวกับการรวมกลุ่ม การสร้าง
เครือข่าย และการขยายผล
การเลี้ยงผึ้งให้ครบวงจร

ส่งผลให้กลุ่มเลี้ยงผึ้งบ้านหุยาน ที่มีนางบุญเรือง แสงจันทร์ เป็นประธาน
มีสมาชิกเพิ่มขึ้นมากกว่า 80 คน รังผึ้งมากกว่า 190 รัง มีการน้อมนำปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เดินตามรอยเท้าพ่อด้วยวิถีพอเพียง
ทำการเกษตรแบบปลอดภัย เลิกใช้สารเคมี เป็นหมู่บ้านที่ปลอดสารเคมี
ส่งผลให้ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมดี น้ำผึ้งที่ผลิตได้ปลอดภัยและ
ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้า OTOP สมาชิกมีรายได้เสริมเดือนละ 20,000 บาท

ทั้งนี้ วุฒิอาสาฯ จ.พัทลุง ร่วมกับนายเสรี ศรีหะไตร อดีตผู้ว่าราชการ
จังหวัดพัทลุง และนางบุญเรือง ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.พัทลุง (สวท.พท.
FM 98.0 MHz) ในรายการผู้ว่าราชการจังหวัดพบประชาชน มีผู้สนใจสอบถาม
และเข้ามาศึกษาดูงานการเลี้ยงผึ้งที่บ้านหุยานเป็นจำนวนมาก ทั้งส่วน
บุคคลและรวมกันเป็นกลุ่ม ตลอดจนได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้
สาธิตวิธีการเลี้ยงผึ้ง และให้คำปรึกษาแนะนำกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง
ส่งผลให้มีการขยายการเลี้ยงผึ้งโพรงไปยังชุมชนอื่นในอำเภอต่างๆ
ของจังหวัดพัทลุงทั้งสิ้น 860 ราย และรังผึ้ง จำนวน 6,040 รัง ซึ่งวุฒิอาสาฯ
จะยังคงส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงให้แก่ประชาชนและชุมชนที่สนใจ
ต่อไป

ผึ้งโพรง เป็นผึ้งพื้นเมืองขนาดเล็ก ชอบอาศัยอยู่บริเวณ
โพรงไม้ โพรงใต้ดิน โพรงหิน หรือ
ที่ค่อนข้างมืดชื้นในป่าธรรมชาติ
ทั่วทุกภาคของประเทศ
โดยธรรมชาติจะทำรังด้วยการ
สร้างรวงซ้อนกันเป็นชั้นๆ
ซึ่งการเลี้ยงผึ้งโพรงเป็นการดัก
หรือย้ายรังผึ้งจากโพรงไม้
ในธรรมชาติ ไปทำรังในหีบเลี้ยง
ที่ภายในมีคอนให้ผึ้งเกาะ และรอเวลา
เก็บน้ำผึ้งในฤดูดอกไม้บาน ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม
ซึ่งการเลี้ยงผึ้งโพรงจะต้องหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ยาฆ่าหญ้า
และการเผาขยะ เนื่องจากผึ้งต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี
มิฉะนั้นผึ้งจะบินหนีไปหมด

วุฒิอาสาฯ จ.พัทลุง อาทิ พล.ต.ต.นราศักดิ์ เชียงสุข
นายธรรมบุญ ศรีพันธ์ นายปรีชา รอดสุด ซึ่งมีความรู้และ
ประสบการณ์ในการเลี้ยงผึ้งโพรง ได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย
เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรอำเภอ

ศิลปะมวยไทย...สืบสานและแข็งแกร่ง

วุฒิสภาธนาคารสมองจังหวัดสุรินทร์ รวมตัวขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการบริหารวุฒิสภา ปัจจุบัน **นายจักรชัย ขุนนุ** เป็นประธาน โดยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาวิทยากร ตามความต้องการของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน และภาคเอกชน รวมทั้งประชาสัมพันธ์รณรงค์/หน้าที่ของวุฒิสภา ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น Website Social Media Facebook และวิทยุ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบบทบาทและผลงานที่เป็นรูปธรรมของวุฒิสภา อย่างสม่ำเสมอ อาทิ โครงการฟาร์มอินทรีย์ตัวอย่าง การสานตะกร้าพลาสติก การสอนภาษาอังกฤษ/เขมร เพื่อการอาชีพและการสื่อสาร การอนุรักษ์ป่าไม้ และศูนย์ฝึกกีฬามวยไทย

ในการขับเคลื่อนงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมนั้น **นายถวัลย์ มีมาก** วุฒิสภา จ.สุรินทร์ ได้ดำเนินโครงการ “ศูนย์ฝึกกีฬามวยไทย” โดยการจัดตั้งค่ายฝึกกีฬามวยไทย ก. เกร็ดศิลา อ.ชุมพลบุรี ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2555 เพื่อเป็นศูนย์ฝึกสอนกีฬามวยไทยแก่เยาวชนในระดับประถม

ศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีอายุระหว่าง 8 - 15 ปี ทั้งหญิงและชาย ที่มีความสนใจในกีฬามวยไทย โดยวุฒิสภา เป็นประธานที่ปรึกษาของค่ายมวย ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ประสานเครือข่าย และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดส่งนักมวยลงแข่งขันศิลปะมวยไทย (ศิลปะมวยไทย) และอีกหลายประเภท ซึ่งนักมวยทั้งหญิงและชายได้รับรางวัลชนะเลิศในหลายรายการ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับร่างกาย การหาประสบการณ์การชกมวย และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ค่ายมวยด้วย

“การจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬามวยไทยนั้น สามารถปกป้องเยาวชนให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยใช้กีฬามวยไทยเป็นตัวเบี่ยงเบน สนับสนุนให้เกิดการออกกำลังกาย รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ศิลปะแม่ไม้มวยไทยให้คงอยู่ยาวนานเท่านั้น” นายถวัลย์ กล่าวในที่สุด

ศิลปะในขวดแก้วที่หาดูชมได้ ภูมิปัญญาไทย

นายประยูร เกลิมทรง วุฒิสมาชิกจ.สมุทรสงคราม เดิมประกอบอาชีพช่างไม้ก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย โดยในปี พ.ศ. 2511 ได้รับงานซ่อมแซมบ้านครูเพื่อน ซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์งานศิลปะในขวดแก้ว จึงเกิดความสนใจอยากทดลองทำ และคิดว่าสามารถเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ โดยใช้เวลารว่างจากการทำงานไปศึกษาวิธีการประดิษฐ์จากครูเพื่อน และทดลองประดิษฐ์ด้วยตนเอง แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงหมั่นไปขอความรู้เพิ่มเติมจากครูเพื่อนอยู่เสมอ โดยใช้เวลารว่างฝึกและค้นหาวิธีการประดิษฐ์แบบลองผิดลองถูกเรื่อยมา ด้วยความเพียรพยายามและความตั้งใจจริง จนในที่สุดก็สามารถประดิษฐ์งานศิลปะในขวดแก้วได้สำเร็จ จากนั้นก็ยังคงศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและหาแรงบันดาลใจจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อาทิ พิพิธภัณฑ์ศิลปะในขวดแก้ว พัทยา เพื่อพัฒนาผลงานให้มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง โดยงานศิลปะในขวดแก้วของนายประยูร จะมีลักษณะเป็นโมบายแขวนรูปภาพและเหรียญต่างๆ เช่น ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ พระเกจิอาจารย์ชื่อดัง ทิวทัศน์ เป็นต้น

นายประยูร ได้ใช้เวลาว่างจากงานประจำมาประดิษฐ์ศิลปะในขวดแก้วเป็นงานอดิเรก ส่วนใหญ่มักทำเป็นของที่ระลึกมอบให้กับคนรู้จัก โรงเรียน และวัด เพื่อใช้ประดับตกแต่งสถานที่ และเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รู้จัก เมื่อมีผู้สนใจสามารถติดต่อสั่งทำเพื่อมอบเป็นของขวัญหรือของที่ระลึกในโอกาสต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ งานทำบุญบ้าน งานเกษียณอายุ เป็นต้น สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้บ้าง

เมื่อปี พ.ศ. 2557 นายประยูร ได้เข้าร่วมเป็นวุฒิสมาชิกจ.สมุทรสงคราม จึงมีโอกาสดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน โดยการเผยแพร่ผลงานและองค์ความรู้การประดิษฐ์งานศิลปะในขวดแก้ว ด้วยการเป็นวิทยากรบรรยายให้กับชมรมผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียน นักเรียนโรงเรียนวัดประดู่ และผู้ที่สนใจทั่วไป ปัจจุบัน นายประยูร ยังคงใช้เวลาว่างเพื่อพัฒนางานศิลปะในขวดแก้วให้ได้รูปแบบสวยงาม ทันสมัย พร้อมทั้งคิดค้นวิธีการประดิษฐ์ให้ง่ายขึ้น เพื่อชักจูงให้คนรุ่นใหม่สนใจและสืบทอดองค์ความรู้การทำศิลปะในขวดแก้วต่อไป

โรงเรียนบ้านสามขา

รวมพลังชุมชนบ้านสามขา ก้าวข้ามวิกฤติ สู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

บ้านสามขาในอดีตเคยมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ จนกระทั่งมีการเปิดสัมปทานป่าไม้ในช่วงปี พ.ศ. 2501 - 2503 ชาวบ้านบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อทำไร่เลื่อนลอย ก่อให้เกิดความแห้งแล้งในพื้นที่การเกษตรและส่งผลต่อวิถีชีวิต การทำการเกษตรที่พึ่งพาแต่สารเคมี ชาวบ้านส่วนใหญ่มีหนี้สินจำนวนมาก จากการบริโภควัตถุนิยมมากขึ้น และไม่มีเงินออม ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ เช่น หนี้สิน อาชญากรรม ไฟป่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยาเสพติด การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กของชุมชน รวมถึงปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการใช้สารเคมี เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าว ชุมชนได้ประชุมหารือ ร่วมกันในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหมู่บ้านสามขา โดยการนำหลักการเรียนรู้ตาม**ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง** (Constructionism) และ**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพัฒนาการแก้ไข ปัญหาทุกกิจกรรมของชุมชน ซึ่งตามหลักการสำคัญของทฤษฎี Constructionism คือ **การให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และจัดการชุมชนด้วยตนเอง** โดยเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต เพื่อแก้ไขวิกฤต ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และเน้นให้ชุมชน **คิด ทำ ทบทวน เป็นประจำและต่อเนื่อง** รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ในชุมชน และการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ คือ **พออยู่ พอกิน** เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการ และพึ่งตนเองได้ มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งการแก้ไข ปัญหาดังกล่าว ได้รับความร่วมมือจากผู้นำที่มีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อาทิ **ร.ต.ชัย วงศ์ตระกูล** วุฒิสภาธนาคารสมองจังหวัดลำปางและผู้นำ ชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกในชุมชน ได้ลุกขึ้นมาแก้ไข ปัญหาร่วมกัน มีการถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานภายนอก ในการฝึกคิด ทดลองทำ ศึกษาดูงาน และนำมาปฏิบัติจริง โดยมีกระบวนการคิดและทำงานอย่างเป็นขั้นตอนตามหลัก วิชาการ โดยเริ่มจากการจัดประชาคมกลั่นกรองสิ่งที่

จุดต่อ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และลงมติตามเสียงส่วนใหญ่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนอย่างเหนียวแน่น

ผลจากการดำเนินงานตามหลักทฤษฎีดังกล่าวพบว่า **ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สิน** ได้จัดอบรมการทำบัญชีครัวเรือน โปรแกรมบัญชีร้านค้าและครัวเรือน การทำวิจัยหนี้สินครัวเรือน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคด้วยการประหยัด การปรับระบบโครงสร้างหนี้ และใช้มาตรการชุมชนในการควบคุมหนี้ การจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตำบลสามขาและสวัสดิการชุมชน และการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริม ส่งผลให้หนี้สินหมดไปภายในระยะเวลาไม่กี่ปี **ด้านการศึกษา นายทวีศักดิ์ไชยวงศ์การ และนางภาวนา วงศ์โสม** ภูมิอาสาสมัครสมองจังหวัดลำปาง และภาคีเครือข่าย ได้ร่วมกันสร้าง

การเรียนรู้ให้กับเยาวชนในพื้นที่ โดยใช้วิธี Learning by Doing ด้วยการพัฒนาระบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมและโครงการต่างๆ ตามความต้องการของเด็กนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด และจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบพี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน ส่งผลให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออก และสามารถสร้างองค์ความรู้ และต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นในชุมชน และ **ด้านการรักษาสีงแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ** เยาวชนเป็นส่วนหนึ่งในการชักจูงผู้ประกอบการและชาวบ้านมาร่วมในกิจกรรมการแก้ปัญหาภัยแล้งจากการบุกรุกป่าเพื่อทำการเกษตร ด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำ อนุรักษ์ป่าต้นน้ำของชุมชน ทำให้ป่าต้นน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ ลดปัญหาไฟป่า ชุมชนมีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ชุมชนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพ และผลิตสินค้าและบริการใหม่ๆ เช่น แกะสลักไม้ ผลิตน้ำดื่มชุมชน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และบริการโฮมสเตย์ เป็นต้น รวมทั้งต่อยอดทำการเกษตรอินทรีย์ทั้งหมู่บ้าน ชุมชนสามารถกำหนดราคาสินค้าได้ด้วยตนเอง เนื่องจากดินและต้นน้ำไม่มีสารตกค้างหรือปนเปื้อนจากโลหะหนัก ส่งผลให้ชุมชนสามารถจัดการชีวิตของตนเองและชุมชนได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนเป็นวิถีแห่งการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ถ่ายทอดความรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย นายสุรสิทธิ์ ลำแดงสุข วุฒิสภา จ.เชียงใหม่ เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่อง **“ประวัติศาสตร์ชาติไทย”** แก่กำลังพลในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 กองพลทหารราบที่ 7 เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความสำนึกถึงประเทศชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ รวมทั้งความภาคภูมิใจ ในการเป็นทหารอาชีพที่มีเกียรติ ณ ค่ายพระปิ่นเกล้า จ.เชียงใหม่ ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ 089-531-2756 หรือไอดีไลน์ (ID LINE) surasit65

สาธิตการนวดฝ่าเท้าเพื่อผ่อนคลาย วุฒิสภา จ.สระบุรี นำโดย **นางชนิดา เจริญศักดิ์** เป็นวิทยากรและสาธิตการนวดฝ่าเท้า เพื่อผ่อนคลาย ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียน มวกเหล็กวิทยา เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้พิเศษในช่วงเวลาพักเที่ยงและเวลาว่าง ประมาณ 1,000 บาทต่อเดือน

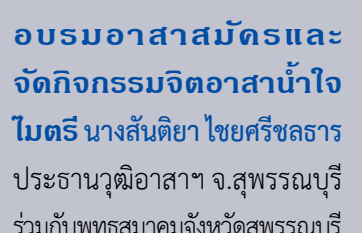
ถ่ายทอดวิชาการแพทย์แบบพื้นบ้านล้านนา นายบุญชู จันทรบุตร วุฒิสภา จ.เชียงใหม่ ได้เปิดอบรมการดูแลสุขภาพของ ชุมชนผู้สูงอายุแบบล้านนา อาทิ การนวดตอกเส้น การทำลูกประคบ สมุนไพร การเช็ดแผลรักษาโรค การย่ำขาง เพื่อช่วยเหลือคน ในชุมชนให้มีสุขภาพดี ซึ่งได้รับความสนใจจากนักศึกษาแพทย์และ ชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียด ได้ที่ 089-635-8572

ให้ความรู้ด้านกฎหมายสู่ชุมชน นายพงศ์จักรกฤษณ์ สิทธิบุศย์ รองประธานวุฒิสภา จ.สตูล ในฐานะคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรม ชุมชนอำเภอเมืองสตูล ได้ลงพื้นที่ให้ความรู้ด้านกฎหมายต่างๆ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี และแนะนำการแก้ปัญหาต่างๆ ณ ต.พิมาน อ.เมือง ระหว่างวันที่ 31 ก.ค. - 3 ส.ค. 2560

ร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นการจัดตั้งกองทุน ตาม รธน. มาตรา 54 เมื่อวันที่ 21 ส.ค. 2560 นายฉัตรชัย ชูมนุม ประธานและวุฒิสภา จ.สุรินทร์ เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น การจัดตั้งกองทุนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 54 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการ ศึกษา และพัฒนาคุณภาพครู ณ โรงแรมทองธารินทร์ จ.สุรินทร์

อบรมอาสาสมัครและ จัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ นางสันติยา ไชยศรีชลธาร ประธานวุฒิสภา จ.สุพรรณบุรี ร่วมกับพุทธสมาคมจังหวัดสุพรรณบุรี จัด **“โครงการอบรมอาสาสมัครพิทักษ์ชาติ พระพุทธศาสนา พระมหากษัตริย์”** เพื่อสร้างความสำนึกและการพิทักษ์ปกป้องชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้แก่นักเรียน ณ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดประตูลี่ โดยมึนักเรียนเข้าร่วมอบรม จำนวน 283 คน เมื่อวันที่ 23 ส.ค. 2560 และร่วมกับสภาวัฒนธรรมจังหวัด จัดกิจกรรมจิตอาสา **“โครงการน้ำใจไมตรี”** เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ อ.ด่านช้าง เมื่อวันที่ 27 ก.ย. 2560

ฝึกอบรมวิชาชีพเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 28 ส.ค. 2560 น.ท.มรกด คงทอง วุฒิอาสาฯ กรุงเทพฯ ร่วมกับนายณัฏกิจ บรรพตสุวรรณ ผอ.โรงเรียนท่ามะขามประชาอุทิศ และวิทยาการภาคีรัฐ เปิดการฝึกอบรมวิชาชีพเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เรื่อง **“การเพาะเห็ดโคนคอนโด”** และการนำวัสดุเพาะเห็ดที่ใช้แล้วมาผลิตเป็นปุ๋ยให้พืชผักสวนครัวและไม่ยืนต้น เพื่อนำไปพัฒนาและต่อยอดอาชีพของตนเอง ณ โรงเรียนท่ามะขามประชาอุทิศ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ 081-407-9664 และ 081-763-4358

ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร เมื่อวันที่ 11 ก.ย. 2560 คณะผู้สูงวัย-แพทย์จากศูนย์อนามัยที่ 5 จ.ราชบุรี เข้าชมกิจกรรมการเกษตร ณ สวนเกษตร 108 บ้านทรงไทย โฮมสเตย์ โดยมี **นายสุทธิวัฒน์ ขนระรัตน์** วุฒิอาสาฯ จ.ราชบุรี ให้การต้อนรับและเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการเกษตร อาทิ การทำน้ำหมักชีวภาพ การขยายพันธุ์ไม้ และการปลูกพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

สัมมนาการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ **นายณดล ชูพล** ประธานวุฒิอาสาฯ จ.สงขลา ร่วมกับ สถาบัน กศน. ภาคใต้ จัดสัมมนาการจัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา โดยมีเครือข่ายด้านสุขภาพ หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาสังคม ร่วมกันแลกเปลี่ยนแนวคิด กำหนดทิศทาง และบูรณาการจัดกิจกรรมและหลักสูตรการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ณ ห้องประชุม กศน.ภาคใต้ อ.เมือง เมื่อวันที่ 27 ก.ย. 2560

ร่วมปลูกต้นไม้ถวายเป็นพระราชกุศล เมื่อวันที่ 10 ต.ค. 2560 **วุฒิอาสาฯ จ.นครราชสีมา** เข้าร่วมโครงการน้ำใจไมตรี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ลดโลกร้อน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในกิจกรรม **“ปลูกต้นไม้ถวายพ่อ”** ณ วัดป่าศาลวัน อ.เมือง ร่วมกับสภาวัฒนธรรมจังหวัดและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา

แนะนำวุฒิอาสาฯ กับผู้ว่าฯ และอภัยเชิณบุญพลสุวรรณฉัตร **นายสมบุรณ์ พรหมเมศร์** ประธานเครือข่ายวุฒิอาสาฯ จ.อุดรดิตถ์ พร้อมด้วยคณะ เข้าพบนายเสฐียรพงศ์ มากศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อแนะนำวุฒิอาสาฯ และต้อนรับผู้ว่าราชการจังหวัดคนใหม่ รวมทั้งร่วมพิธีอัญเชิญพญาลสุวรรณฉัตร ขึ้นประดิษฐานบนยอดพระเมรุมาศจำลอง ณ วัดพระแท่นศิลาอาสน์ พระอารามหลวง เมื่อวันที่ 4 - 5 ต.ค. 2560

รับนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัดคนใหม่ เมื่อวันที่ 5 ต.ค. 2560 **นายเริ่ม เพชรศรี** ประธานวุฒิอาสาฯ จ.พัทลุง นำคณะวุฒิอาสาฯ เข้าเยี่ยมคารวะและรับนโยบายจากนายกฤตเกียรติ วงศ์กระพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง เนื่องในโอกาสมารับตำแหน่งใหม่ ณ ศาลากลางจังหวัดพัทลุง

บันทึกเทปการบริหารน้ำของชุมชน ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS) ได้ลงพื้นที่ บันทึกเทปการบริหารจัดการน้ำของชุมชน ที่น้อมนำศาสตร์พระราชา **“เกษตรทฤษฎีใหม่”** มาใช้จนประสบผลสำเร็จ และเป็นต้นแบบการศึกษาเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ของ **นายประกอบ แดงปรก** วุฒิอาสาฯ จ.พัทลุง ณ พื้นที่หมู่ 6 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว โดยมีนายสมชาติ นาควิโรจน์ เกษตรอำเภอบางแก้ว เป็นผู้รับผิดชอบเขตพื้นที่ดังกล่าว ระหว่างวันที่ 9 - 10 ต.ค. 2560

การอ่าน QR-Code

ด้วยแอป Line & Facebook & QR-Code Reader

ใช้ได้ทั้ง Android และ iOS **ในเอกสารฉบับนี้อาจต่างกับเล็กน้อย

A. ขั้นตอน QR-Code ด้วยแอป Line

1. เลือกเมนูอื่น ๆ (ปกติเป็นจุด 3 จุด บนหัว หรือบนขอบ) มาทำไอคอน QR-Code
2. เลือกเมนูเพิ่มเพื่อน แล้วหาแอปก่อน

B. ขั้นตอน QR-Code ด้วยแอป Facebook

1. เลือกเมนูอื่น ๆ (ปกติเป็นสัญลักษณ์ 3 จุด)
2. เลือกไอคอน QR-Code เพื่อเริ่มสแกน

C. ขั้นตอน QR-Code ด้วยแอป QR-Code Reader

1. ค้นหาแอป QR-Code Reader จากนั้นติดตั้งในโทรศัพท์มือถือ
2. เข้าแอป QR-Code เพื่อเริ่มสแกน

สแกน QR-Code เมื่อใกล้แล้ว Content สักๆ

TIP !!
 สำหรับ iPhone iPad ก็ใช้ iOS 11
 ดาวน์โหลดสแกน QR-Code ได้ทันที
 โดยไม่ต้องดาวน์โหลดใดๆ ทั้งสิ้น

วุฒิสภาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ สามารถส่งมาที่
 สำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 962 ถนนเกษม เขตป้อมปราบฯ กทม. 10100 หรือ

 brainbank@nesdb.go.th
  0-2280-4085 ต่อ 3509 3512 3519

 0-2282-9158 0-2281-6127
  Brainbank NESDB-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์

<http://brainbank.nesdb.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบอนุญาตที่ 14/2521
 ปณ.ฟ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ 1. จำนวนไม่ชัดเจน
- ☐ 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจำนวน
- ☐ 3. ไม่ยอมรับ
- ☐ 4. ไม่มีผู้รับตามจำนวน
- ☐ 5. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ 6. เลิกกิจการ
- ☐ 7. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ 8. อื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ธนาคารสมอง สำนักยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ
 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100
 โทรศัพท์ 0-2628-2849 โทรสาร 0-2282-9158 0-2628-2875 เว็บไซต์ <http://brainbank.nesdb.go.th>